

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

AYLIK BÜTÇE GERÇEKLEŞME RAPORU

Nisan, 2020

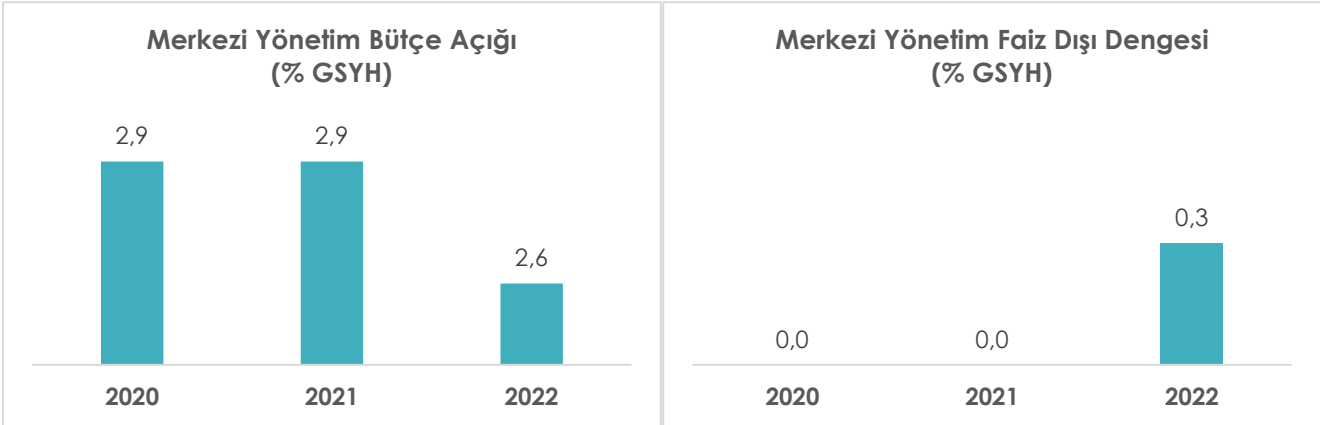
2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2020-2022 Yeni Ekonomi Programının (YEP) temel amacı; 2019-2021 YEP çerçevesinde fiyat istikrarı, finansal istikrar ve cari işlemler dengesinde son bir yılda elde edilen kazanımların korunup geliştirilmesi, üretim ve verimlilik odaklı, sürdürülebilir büyüme ile adaletli paylaşımaya yönelik ekonomik dönüşümün ve değişimin gerçekleştirilmesidir.

2020 yılı merkezi yönetim bütçesi, 2020-2022 YEP'te belirlenen makro değişkenler ile programın temel hedef ve öncelikleri kapsamında hazırlanmış ve uygulanmaktadır.

Program döneminde mali disipline kararlılıkla devam edilecektir. Bu kapsamda kaynakların verimli kullanılması sağlanacak ve belirlenen alanlarda tasarrufu sağlayacak yapısal değişiklikler hayata geçirilecektir. Bütçenin gelir performansının yükseltilmesi amacıyla sürekli ve kalıcı gelir kaynakları ile vergi tahsilatında etkinliğin artırılması ve ekonomide kayıt dışılığın azaltılması hedeflenmektedir.

Program döneminde bütçe açığının GSYH'ye oranının yüzde 3'ün altında kalması, faiz dışı dengenin GSYH'ye oranının ise dönem sonunda binde 3 olarak gerçekleşmesi hedeflenmektedir.

Nisan 2020 Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2020 yılı Nisan ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 108,4 milyar TL, bütçe gelirleri 65,2 milyar TL ve bütçe açığı 43,2 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 91,4 milyar TL ve faiz dışı açık ise 26,2 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

NİSAN AYI BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ		(Milyon TL)
Bütçe Giderleri		108.443
Faiz Dışı Giderler		91.396
Bütçe Gelirleri		65.245
Vergi Gelirleri		49.125
Bütçe Dengesi		-43.198
Faiz Dışı Denge		-26.151

1- Bütçe Dengesi

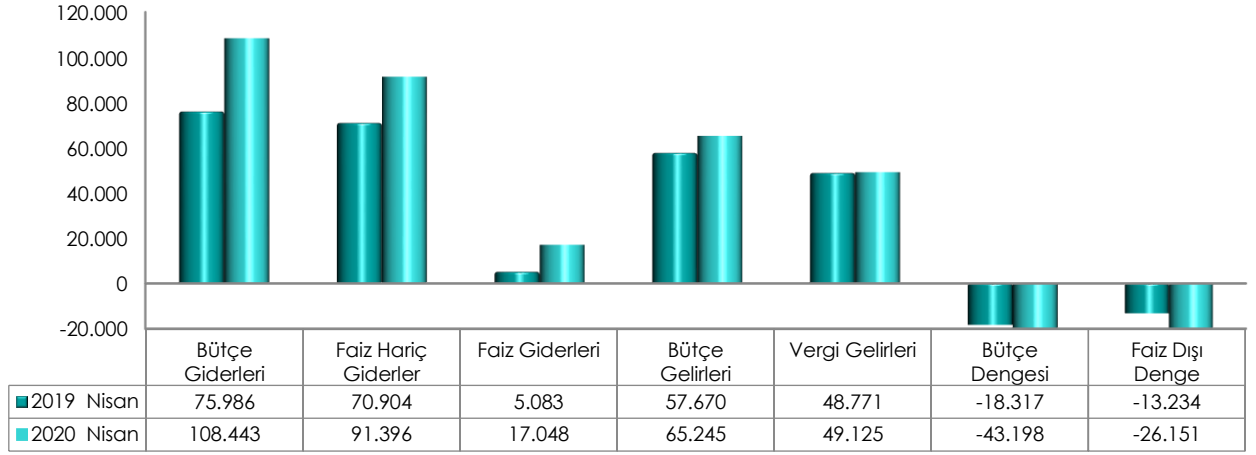
2020 yılı Nisan ayı bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleşmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Nisan	Yüzde	Bütçe	Nisan	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	75.986	7,9	1.095.461	108.443	9,9	42,7
Faiz Hariç Giderler	843.659	70.904	8,4	956.521	91.396	9,6	28,9
Faiz Giderleri	117.317	5.083	4,3	138.940	17.048	12,3	235,4
Bütçe Gelirleri	880.359	57.670	6,6	956.588	65.245	6,8	13,1
Vergi Gelirleri	756.495	48.771	6,4	784.602	49.125	6,3	0,7
Bütçe Dengesi	-80.616	-18.317	22,7	-138.873	-43.198	31,1	-135,8
Faiz Dışı Denge	36.701	-13.234	-36,1	67	-26.151	-39.298,5	-97,6

Merkezi yönetim bütçesi 2019 yılı Nisan ayında 18 milyar 317 milyon TL açık vermiş iken 2020 yılı Nisan ayında 43 milyar 198 milyon TL açık vermiştir.

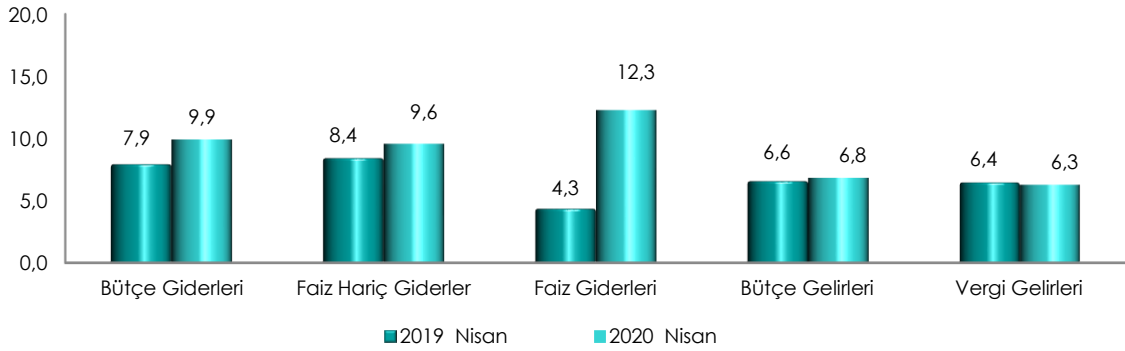
2019 yılı Nisan ayında 13 milyar 234 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2020 yılı Nisan ayında 26 milyar 151 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

**Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri
(Milyon TL)**

Nisan ayı gerçekleşmelerinin bütçe başlangıç ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

**Merkezi Yönetim Bütçesi
Gerçekleşme Oranları
(%)**

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Nisan ayı itibarıyla 108 milyar 443 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 17 milyar 48 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 91 milyar 396 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleşmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

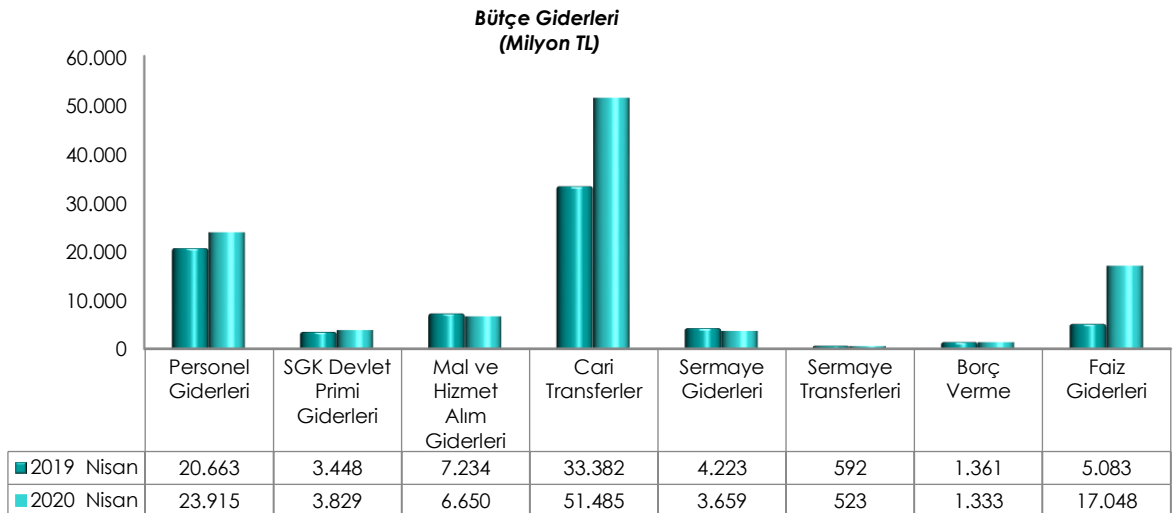
(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Nisan	Yüzde	Bütçe	Nisan	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	75.986	7,9	1.095.461	108.443	9,9	42,7
Faiz Hariç Giderler	843.659	70.904	8,4	956.521	91.396	9,6	28,9
Personel Giderleri	247.303	20.663	8,4	282.488	23.915	8,5	15,7
SGK Devlet Primi Giderleri	43.375	3.448	7,9	48.120	3.829	8,0	11,1
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	67.551	7.234	10,7	75.550	6.650	8,8	-8,1
Cari Transferler	391.337	33.382	8,5	451.122	51.485	11,4	54,2
Sermaye Giderleri	54.432	4.223	7,8	56.607	3.659	6,5	-13,3
Sermaye Transferleri	10.046	592	5,9	6.784	523	7,7	-11,7
Borç Verme Giderleri	21.749	1.361	6,3	27.087	1.333	4,9	-2,1
Faiz Giderleri	117.317	5.083	4,3	138.940	17.048	12,3	235,4

2020 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 1 trilyon 95 milyar 461 milyon TL ödenekten Nisan ayında 108 milyar 443 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir. Geçen yılın aynı ayında ise 75 milyar 986 milyon TL harcama yapılmıştır.

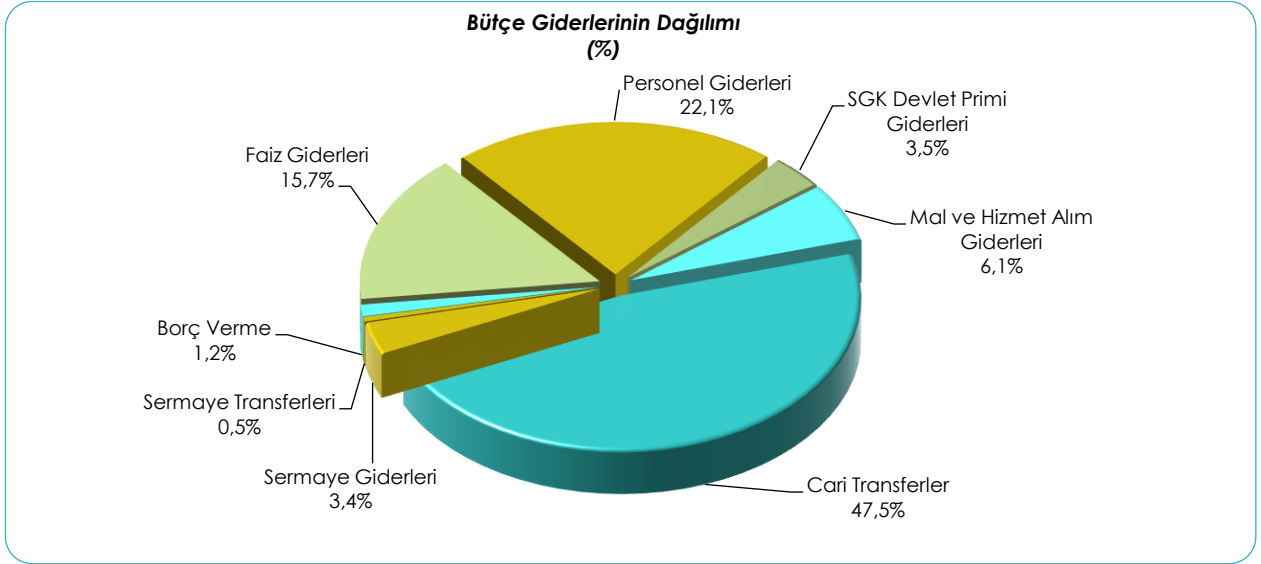
Nisan ayı bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 42,7 oranında artmıştır. Giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 7,9 iken 2020 yılında yüzde 9,9 olmuştur.

Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 28,9 oranında artarak 91 milyar 396 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz hariç giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 8,4 iken 2020 yılında yüzde 9,6 olmuştur.

Nisan ayı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Nisan ayı bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Nisan ayı itibarıyla 65 milyar 245 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 49 milyar 125 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 14 milyar 285 milyon TL olmuştur.

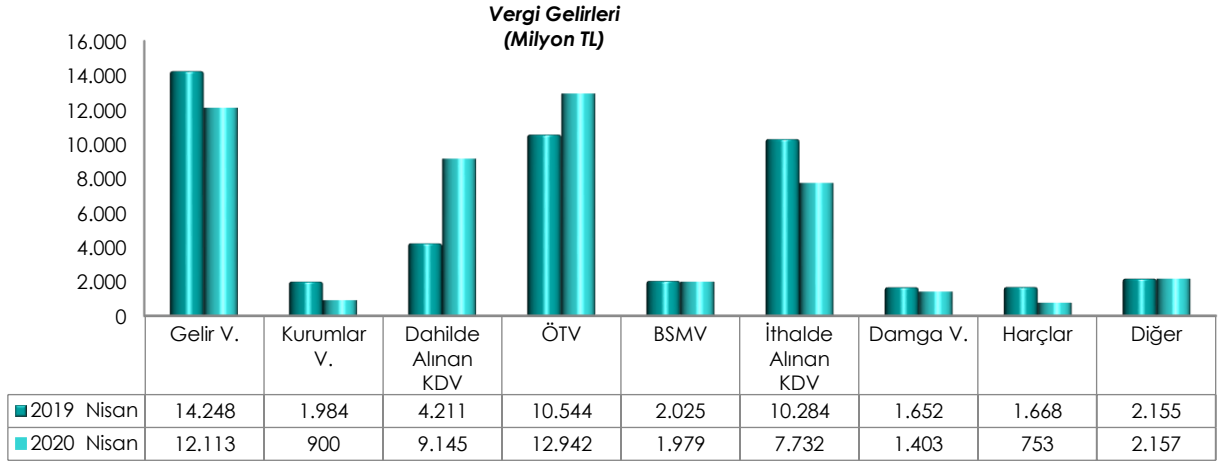
2020 yılı Nisan ayı bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Nisan	Yüzde	Bütçe	Nisan	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	880.359	57.670	6,6	956.588	65.245	6,8	13,1
Genel Bütçe Gelirleri	862.759	55.149	6,4	936.635	63.410	6,8	15,0
Vergi Gelirleri	756.495	48.771	6,4	784.602	49.125	6,3	0,7
Gelir Vergisi	171.882	14.248	8,3	182.121	12.113	6,7	-15,0
Kurumlar Vergisi	74.190	1.984	2,7	89.393	900	1,0	-54,7
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	70.665	4.211	6,0	57.805	9.145	15,8	117,2
Özel Tüketim Vergisi	162.570	10.544	6,5	175.175	12.942	7,4	22,7
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	19.000	2.025	10,7	24.982	1.979	7,9	-2,2
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	165.771	10.284	6,2	158.063	7.732	4,9	-24,8
Damga Vergisi	20.843	1.652	7,9	21.500	1.403	6,5	-15,1
Harçlar	27.741	1.668	6,0	29.550	753	2,5	-54,9
Diğer	43.832	2.155	4,9	46.013	2.157	4,7	0,1
Vergi Dışı Gelirler	106.264	6.378	6,0	152.033	14.285	9,4	124,0
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	11.180	1.836	16,4	12.464	1.329	10,7	-27,6
Düzen. ve Denet. Kurumlarının Gelirleri	6.420	685	10,7	7.488	506	6,8	-26,2

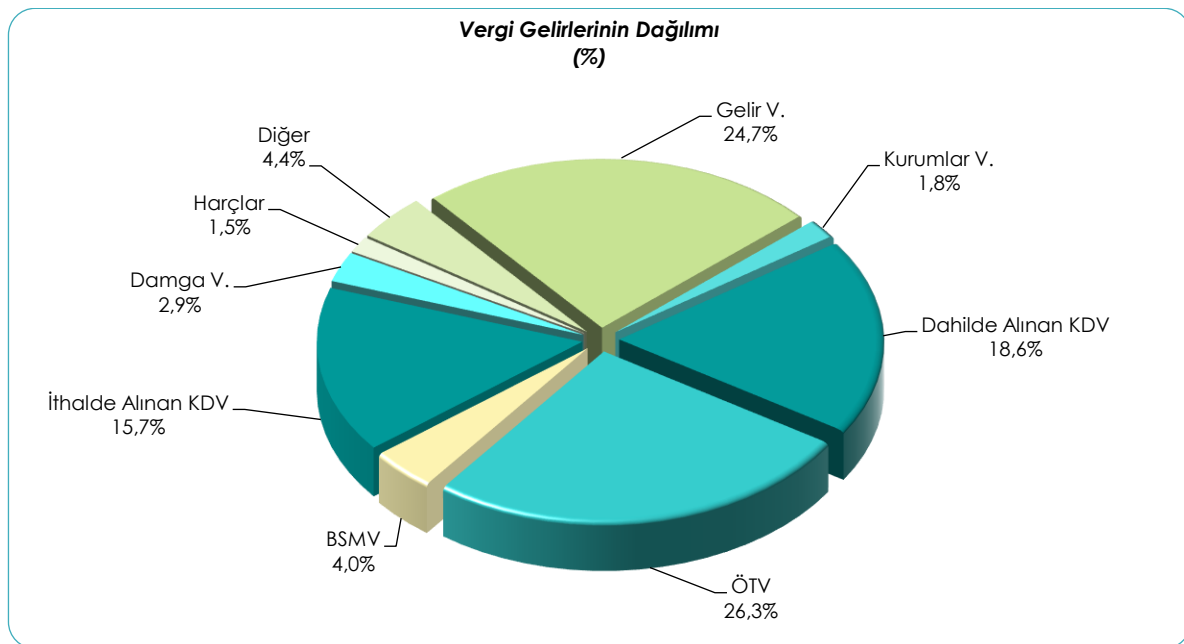
2019 yılı Nisan ayında bütçe gelirleri 57 milyar 670 milyon TL iken 2020 yılının aynı ayında yüzde 13,1 oranında artarak 65 milyar 245 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe tahminine göre bütçe gelirlerinin Nisan ayı gerçekleşme oranı 2019 yılında yüzde 6,6 iken 2020 yılında yüzde 6,8 olmuştur.

2020 yılı Nisan ayı vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı ayına göre binde 7 oranında artarak 49 milyar 125 milyon TL olmuştur. Vergi gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 6,4 iken 2020 yılında yüzde 6,3 olmuştur.

Nisan ayı vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Nisan ayı vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

2020 Yılı Ocak-Nisan Dönemi Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2020 yılı Ocak-Nisan döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri 393,8 milyar TL, bütçe gelirleri 321 milyar TL ve bütçe açığı 72,8 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 338,5 milyar TL ve faiz dışı açık ise 17,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

OCAK-NİSAN DÖNEMİ BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ		(Milyon TL)
Bütçe Giderleri		393.773
Faiz Dışı Giderler		338.477
Bütçe Gelirleri		320.994
Vergi Gelirleri		225.224
Bütçe Dengesi		-72.779
Faiz Dışı Denge		-17.483

1- Bütçe Dengesi

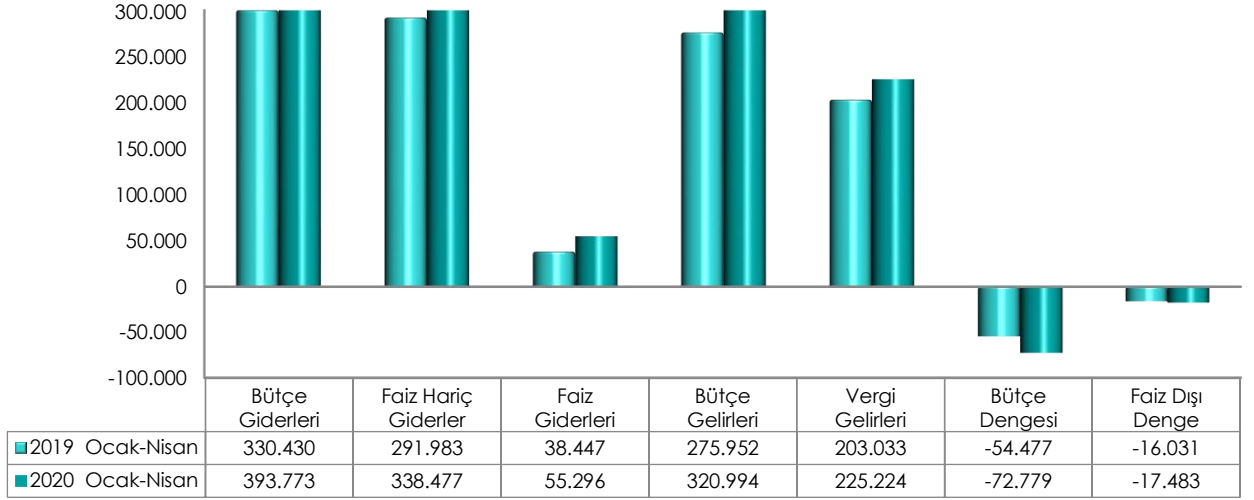
2020 yılı Ocak-Nisan dönemi bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ocak-Nisan	Yüzde	Bütçe	Ocak-Nisan	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	330.430	34,4	1.095.461	393.773	35,9	19,2
Faiz Hariç Giderler	843.659	291.983	34,6	956.521	338.477	35,4	15,9
Faiz Giderleri	117.317	38.447	32,8	138.940	55.296	39,8	43,8
Bütçe Gelirleri	880.359	275.952	31,3	956.588	320.994	33,6	16,3
Vergi Gelirleri	756.495	203.033	26,8	784.602	225.224	28,7	10,9
Bütçe Dengesi	-80.616	-54.477	67,6	-138.873	-72.779	52,4	-33,6
Faiz Dışı Denge	36.701	-16.031	-43,7	67	-17.483	-26.273,3	-9,1

Merkezi yönetim bütçesi 2019 yılı Ocak-Nisan döneminde 54 milyar 477 milyon TL açık vermiş iken 2020 yılı Ocak-Nisan döneminde 72 milyar 779 milyon TL açık vermiştir.

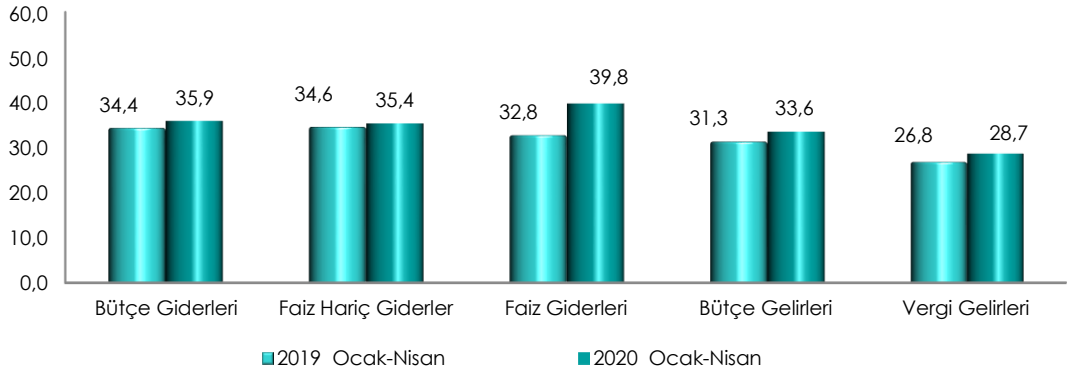
2019 yılı Ocak-Nisan döneminde 16 milyar 31 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2020 yılı Ocak-Nisan döneminde 17 milyar 483 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

Ocak-Nisan dönemi gerçekleşmelerinin bütçe başlangıç ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

Merkezi Yönetim Bütçesi Gerçekleşme Oranları (%)

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Ocak-Nisan dönemi itibarıyla 393 milyar 773 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 55 milyar 296 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 338 milyar 477 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleşmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

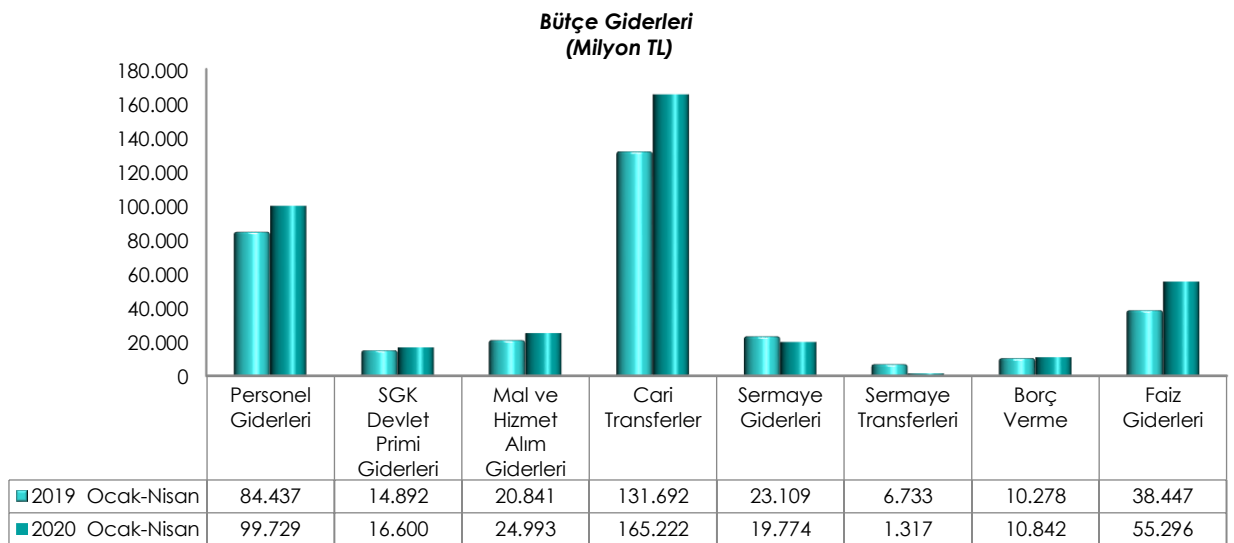
(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ocak-Nisan	Yüzde	Bütçe	Ocak-Nisan	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	330.430	34,4	1.095.461	393.773	35,9	19,2
Faiz Hariç Giderler	843.659	291.983	34,6	956.521	338.477	35,4	15,9
Personel Giderleri	247.303	84.437	34,1	282.488	99.729	35,3	18,1
SGK Devlet Primi Giderleri	43.375	14.892	34,3	48.120	16.600	34,5	11,5
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	67.551	20.841	30,9	75.550	24.993	33,1	19,9
Cari Transferler	391.337	131.692	33,7	451.122	165.222	36,6	25,5
Sermaye Giderleri	54.432	23.109	42,5	56.607	19.774	34,9	-14,4
Sermaye Transferleri	10.046	6.733	67,0	6.784	1.317	19,4	-80,4
Borç Verme	21.749	10.278	47,3	27.087	10.842	40,0	5,5
Faiz Giderleri	117.317	38.447	32,8	138.940	55.296	39,8	43,8

2020 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 1 trilyon 95 milyar 461 milyon TL ödenekten Ocak-Nisan döneminde 393 milyar 773 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir. Geçen yılın aynı döneminde ise 330 milyar 430 milyon TL harcama yapılmıştır.

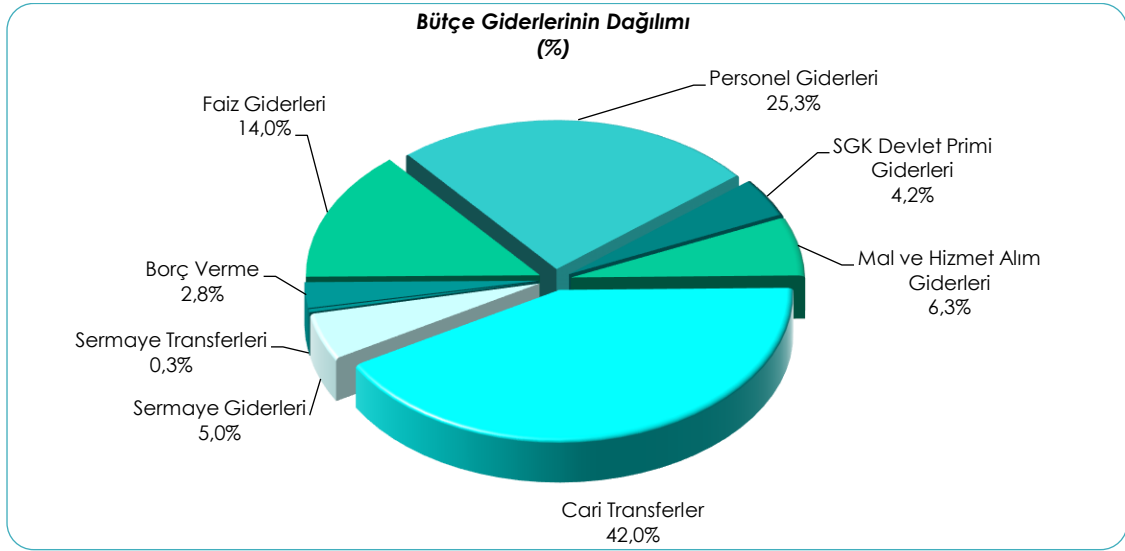
Ocak-Nisan dönemi bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 19,2 oranında artmıştır. Giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 34,4 iken 2020 yılında yüzde 35,9 olmuştur.

Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 15,9 oranında artarak 338 milyar 477 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz hariç giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 34,6 iken 2020 yılında yüzde 35,4 olmuştur.

Ocak-Nisan dönemi bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Ocak-Nisan dönemi bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Ocak-Nisan dönemi itibarıyla 320 milyar 994 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 225 milyar 224 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 84 milyar 696 milyon TL olmuştur.

2020 yılı Ocak-Nisan dönemi bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

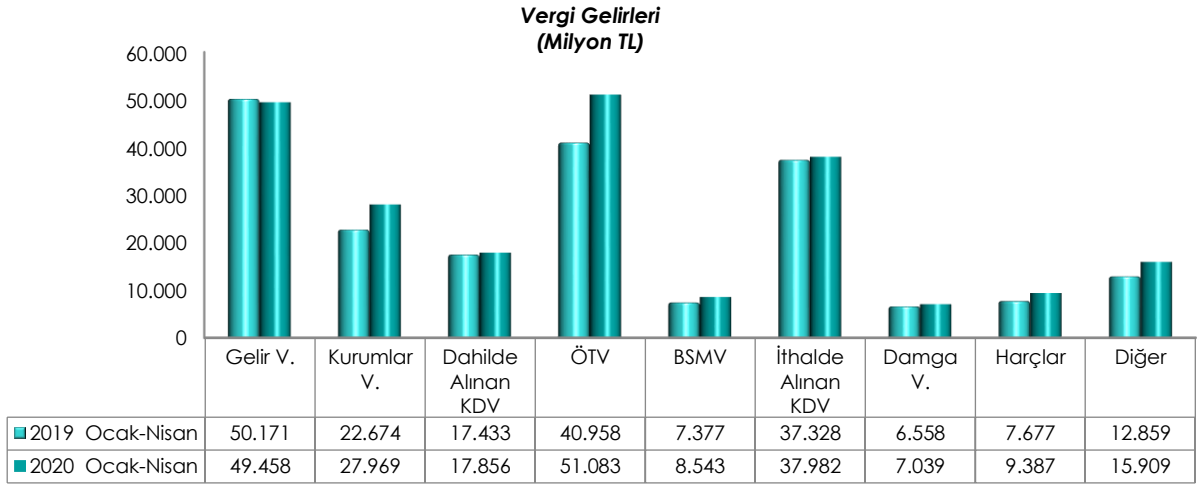
(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ocak-Nisan	Yüzde	Bütçe	Ocak-Nisan	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	880.359	275.952	31,3	956.588	320.994	33,6	16,3
Genel Bütçe Gelirleri	862.759	266.317	30,9	936.635	309.920	33,1	16,4
Vergi Gelirleri	756.495	203.033	26,8	784.602	225.224	28,7	10,9
Gelir Vergisi	171.882	50.171	29,2	182.121	49.458	27,2	-1,4
Kurumlar Vergisi	74.190	22.674	30,6	89.393	27.969	31,3	23,4
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	70.665	17.433	24,7	57.805	17.856	30,9	2,4
Özel Tüketim Vergisi	162.570	40.958	25,2	175.175	51.083	29,2	24,7
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	19.000	7.377	38,8	24.982	8.543	34,2	15,8
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	165.771	37.328	22,5	158.063	37.982	24,0	1,8
Damga Vergisi	20.843	6.558	31,5	21.500	7.039	32,7	7,3
Harçlar	27.741	7.677	27,7	29.550	9.387	31,8	22,3
Diğer	43.832	12.859	29,3	46.013	15.909	34,6	23,7
Vergi Dışı Gelirler	106.264	63.283	59,6	152.033	84.696	55,7	33,8
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	11.180	6.404	57,3	12.464	7.325	58,8	14,4
Düzen. ve Denet. Kurumlarının Gelirleri	6.420	3.231	50,3	7.488	3.748	50,1	16,0

2019 yılı Ocak-Nisan döneminde bütçe gelirleri 275 milyar 952 milyon TL iken 2020 yılının aynı döneminde yüzde 16,3 oranında artarak 320 milyar 994 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe tahminine göre bütçe

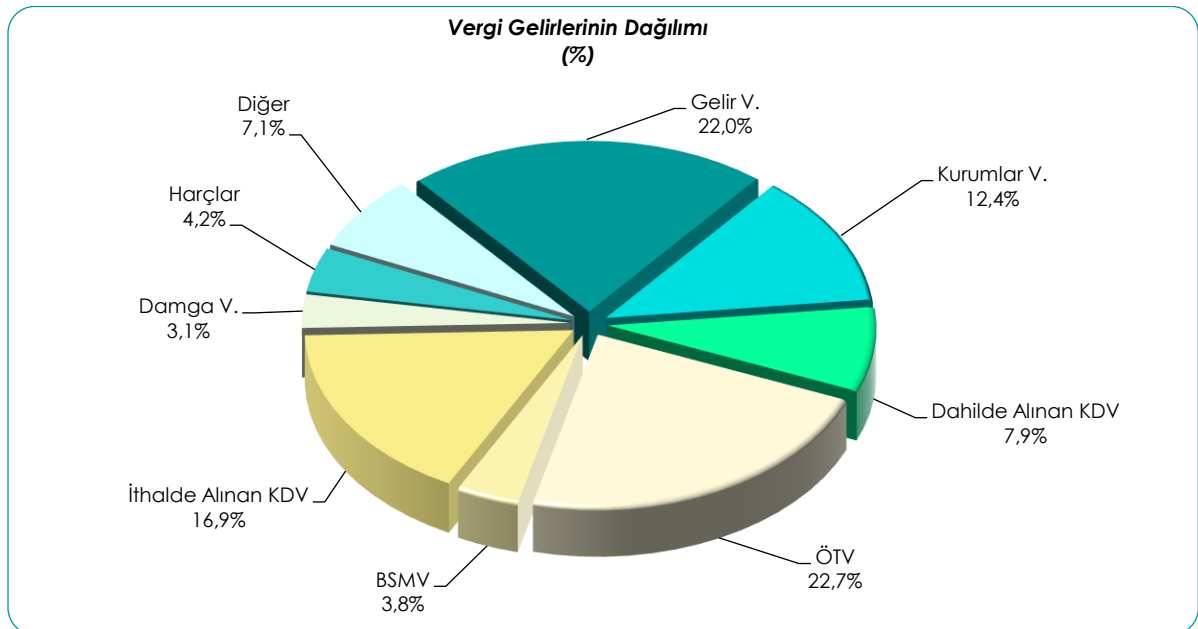
gelirlerinin Ocak-Nisan dönemi gerçekleşme oranı 2019 yılında yüzde 31,3 iken 2020 yılında yüzde 33,6 olmuştur.

2020 yılı Ocak-Nisan dönemi vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10,9 oranında artarak 225 milyar 224 milyon TL olmuştur. Vergi gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 26,8 iken 2020 yılında yüzde 28,7 olmuştur.

Ocak-Nisan dönemi vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Ocak-Nisan dönemi vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

TANIMLAR

Bütçe: Belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi,

Bütçe Dengesi: Bütçeye konulan harcama yetkisi (ödenek) çerçevesinde kamu idarelerince nakden veya mahsuben ödenen bütçe giderleri ile tahsil edilen bütçe gelirleri tutarları arasındaki farkı,

Bütçe Gelirleri: Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,

Bütçe Giderleri: Kanunlarına dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri,

Cari Transferler: Sermaye birikimi hedeflemeyen ve cari nitelikli mal ve hizmet alımını finanse etmek amacıyla yapılan karşılıksız ödemeleri,

Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Bütçesi: Özel kanunlarla kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesini,

Faiz Dışı Denge: Bütçe gelirleri toplamından faiz giderleri hariç bütçe giderleri toplamının çıkarılmasıyla bulunan dengeyi,

Genel Bütçe: Devlet tüzel kişiliğine dahil olan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesini,

Merkezi Yönetim Bütçesi: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerini,

Sermaye Giderleri: Bütçe kanunları ile belirlenmiş asgari değeri aşan ve normal ömrü bir yıldan daha uzun olan mal ve hizmet alımlarını,

Sermaye Transferleri: Bina ve diğer inşaat işleri, ulaşım araçları, makineler, demirbaşlar gibi sermaye nitelikli harcamaların finansmanı amacıyla kişi ve kurumlara yapılan karşılıksız ödemeleri,

Özel Bütçe: Bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları özel kanunla düzenlenen ve 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesini,

Özgelirler: Kurumun faaliyeti sonucu elde edilen ve merkezi yönetim kapsamındaki başka bir birimden aktarılmayan gelir kalemlerini,

ifade etmektedir.

Merkezi Yönetim Aylık Bütçe Gerçekleşme Raporu Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü tarafından her ay yayımlanır.

Merkezi Yönetim Bütçe gider ve gelir gerçekleştirmelerinin ayrıntılı sonuçlarına Hazine ve Maliye Bakanlığının internet sitesinde yer alan "Merkezi Yönetim Bütçe İstatistikleri" sekmesinden ulaşılabilir. ¹

Hazine ve Maliye Bakanlığı

Devlet Mahallesi, Dikmen Caddesi, No: 12 PK: 06420

Çankaya / ANKARA

Görüş, öneri ve istekleriniz için:

Telefon numarası: (0312) 415-29-00

Mail adresi: butcepolitikasi@hmb.gov.tr

¹ Ayrıntılar için Bkz: <https://muhasebat.hmb.gov.tr/merkezi-yonetim-butce-istatistikleri>